

ת"פ 19469/11/14 - משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נגד א א

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 19469-11-14 משטרת ישראל תביעות- שלוחת
רמלה נ' א

בפני כבוד השופטת רבקה גלט
בעניין: משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה

המאשימה

נגד

א א

הנאשם

ע"י ב"כ עו"ד ברזילי

גזר דין

הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות, בשתי עבירות של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

האיומים נאמרו באזני המתלוננים, ואילו יעד האיומים היתה עורכת הדין של המתלוננים, שהיא גרושתו של הנאשם מזה שנים.

בנוגע לאישום הראשון, הורשע הנאשם בכך שביום 8.6.14, איים על עורכת הדין בנוכחות המתלונן, באמרו "אני אזיין אותה, אני אראה לה, אני אשרוף לה את המשרד, היא לא יודעת מה אני אעשה לה, היא לא יודעת עם מי היא נפלה, אני אנקנק אותה".

בנוגע לאישום השני, הורשע הנאשם בכך שביום 9.6.14, כאשר המתלוננת יצאה מחניון הבית, פגש בה ואיים בפניה על עורכת הדין: "היא עוד תשמע ממני, היא התעסקה עם הבן אדם הלא נכון, הבן שלי יישאר בלי אמא ואבא, אני אשב בכלא, אני אלך להפוך לה את המשרד, היא עוד תראה מה זה להתעסק איתי". בהמשך היום איים על עורכת הדין בפני המתלונן, באמרו: "אתה לא יודע מה אני אעשה לה, אני אראה לה מה זה, אני אזיין אותה, אני אשב עליה, אני אראה לה את הבן שלי יתום מאמא ומאבא".

הנסיבות האופפות את האירועים הובאו בהרחבה בהכרעת הדין, ואין צורך לפרטן. בקצרה אזכיר כי הנאשם היה שכן של המתלוננים והצדדים נקשרו בעסקת מקרקעין שלא עלתה יפה, והובילה לסכסוך. המתלוננים היו מיוצגים על ידי עורכת הדין, שהיא גרושתו של הנאשם, וכלפיה הופנו איומיו.

הטיעונים לעונש

לאחר שנמסרה הכרעת הדין, עתר הנאשם לדחיית הדין כמה פעמים, וטען כי חלה במחלה קשה. בית המשפט נעתר לבקשות הדחייה, אך עד כה לא הוגשו מסמכים לאישוש הטענה.

ביום 30.11.16 התייצב הנאשם, וב"כ הצדדים טענו לעונש. ב"כ הנאשם עתר לקבלת חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השרות ובית המשפט נעתר לו ודחה את הדין. ואולם, במועד הדין הנדחה, 26.12.16 לא התייצב הנאשם, מבלי שהוגשה בקשה מתאימה. ב"כ הנאשם טען כי הוא מסר שהוא "נכנס לאשפוז", אך שוב לא הוגשו מסמכים מתאימים. בנסיבות שנוצרו, קבעתי כי באי התייצבותו, מבלי שקיבל רשות לכך, העיד הנאשם על עצמו כי אינו מעוניין לומר את דברו האחרון, וכעת באה העת לגזור את הדין.

עוד יש לציין כי מטעם הממונה ניתנה חוות דעת בה נקבע כי לא נמצא מקום מתאים להשמה עבור הנאשם, והוא אינו כשיר, בשל בעיות בריאות מורכבות.

ב"כ התביעה טענה כי הנאשם אינו נוטל אחריות על העבירות וכל התנהלותו בעת המשפט היתה בעייתית. הנאשם בחר שלא לחקור את העדים ונמנע מלהעיד בעצמו, אך לא הודה, כל זאת כשהוא מיוצג. לנאשם עבר פלילי מכביד גם בעבירות דומות, ובעבר ריצה מאסרים בפועל. לא נתבקש ולא ניתן תסקיר, כך שאין אופק שיקומי. לדעת התביעה מתחם העונש ההולם לכל אירוע נע בין מספר חודשי מאסר לשנת מאסר, והעונש המתאים הוא 8 חודשי מאסר בפועל. התביעה הפנתה לכך שהנאשם הציג מסמכים רפואיים ישנים ובלתי עדכניים, כך שלא ניתן להתחשב בו על בסיסם.

ב"כ הנאשם טען כי הרקע לאירועים הוא סכסוך אזרחי ואין המדובר במקרה קלאסי של איומים כלפי בת הזוג. עוד הזכיר כי עורכת הדין והנאשם גרושים כבר מזה שנים רבות. נטען כי האירוע אינו חמור, יחסי הנאשם ועורכת הדין מצוינים, ולא היו הסתבכויות נוספות ביניהם לאחר המקרה. לדעת הנאשם יש להסתפק בהטלת מאסר על תנאי.

הנאשם מסר לבית המשפט כי הוא חולה בסרטן כבר מספר שנים. בית המשפט הפנה לכך שלאחר מתן הכרעת הדין, הודיע ב"כ הנאשם כי "בימים אלו הנאשם נאבק במחלת הסרטן... בשבועות האחרונים הלה חש ברע ואינו מסוגל לקום ממיטתו", והפנה אל ב"כ הנאשם את השאלה האם חל שינוי לרעה במצבו לאחרונה. לכך השיב ב"כ הנאשם כי אין בידו מסמכים כלשהם. למרות המחדל, הורה בית המשפט על ארכה לנאשם לצורך הצגת המסמכים הרפואיים, אך כאלה לא הוגשו עד כה. גם במועד הדין האחרון לא הוגשו כל מסמכים מטעם הנאשם, וכאמור, אף הוא עצמו לא התייצב.

מתחם העונש ההולם

כבר נפסק פעמים רבות כי האינטרס המוגן בעבירת האיומים הוא השמירה על שלוות חייו של הפרט (ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מד"י פ"ד מג(3) 373; ע"פ 182/13 משה נ' מד"י (21.1.13)).

קשת העונשים המוטלים בעבירות איומים בתוך המשפחה, היא בעלת מנעד רחב ביותר. במקרים רבים, הוטלו עונשי מכבידים, גם כאשר המדובר היה בבני זוג לשעבר ובעבירה יחידה (רע"פ 1293/08 קורניק נ' מד"י (25.6.08); ע"פ 30868-08-13 חג'אג' נ' מד"י (17.11.13); עפ"ג 52083-12-10 קפ"ש נ' מד"י (2.2.11); עפ"ג 1482-02-15 דסלין נ' מד"י (1.3.15); ת"פ 54820-03-14 מד"י נ' מרה (4.8.14); בת"פ 44150-09-13 מד"י נ' פלוני (23.1.14); עפ"ג 14009-08-09 צ'קול נ' מד"י (16.3.10). במקרים אחרים, הסתפקו בתי המשפט בעונשי מאסר בעבודות שרות (ת.פ 39210-09-10 מד"י נ' רדאי (25.11.11); ת.פ 38614-02-10 מד"י נ' ג.ש (23.6.13)). במקרים חריגים, כשהתקיימו נסיבות מקלות, ובעניינם של נאשמים חסרי עבר פלילי, הסתיימו ההליכים ללא הרשעה (ת.פ 41892-03-10 מד"י נ' פלוני (19.3.13); ת.פ 50605-10-12 מד"י נ' דוד (7.3.13)).

עניין ציבורי רב יש במניעת איומים כלפי בעלי מקצוע הנותנים שרות לציבור לקוחות, בהקשר למילוי תפקידם. בנוגע לאיומים על עורכי דין בהקשר לעבודתם, אמר בית המשפט העליון:

יש לגנות בחריפות מעשים כגון אלו, שיש בהם לא רק פגיעה קשה בגופו ובכבוד של אדם, באשר הוא, אלא גם חתירה תחת האינטרס הציבורי שבהתנהלות התקינה של עבודת עורכי הדין, ושל כל מי שעושה בשליחות החברה לפתרון סכסוכים, במסגרת מקצועו (ע"פ 1315/13 סלאימה נ' מד"י (20.2.13))

עודנאמרבהקשר זה:

העובדה ששניים מהנמענים של מעשי הסחיטה והאיומים היו עורכי דין, מוסיפה מימד נוסף של חומרה לעבירה זו, החמורה כשלעצמה. עורכי הדין הם חלק בלתי נפרד ממערכת המשפט ואינטרס הציבור הוא, כי יתאפשר להם לפעול ללא מורא וללא פחד כשהם משוחררים מלחצים חיצוניים. איומים ואלימות כלפי עורכי דין הם בגדר חציית קו אדום, שחברה החרדה לשלטון החוק אינה יכולה ואינה צריכה לעבור על כך לסדר היום (השוו רע"פ 1013/12 אבו עצב נ' מדינת ישראל (6.3.2013) [פורסם בנבו]. שומה על בית המשפט להגן על עורך הדין, אשר מוצא עצמו לעיתים "חשוף בצריח" לאיומים והתנכלויות אם מצד לקוחותיו ואם מצד לקוחות הצד שכנגד, ויש לגדוע עבירות אלימות וסחיטה המופנות כנגד עורכי דין עקב ביצוע עבודתם המשפטית, תוך הפגנת מסר של אפס סובלנות (ע"פ 728/13 עוידה נ' מד"י (20.11.13))

לא אחת ראו בתי המשפט לנכון להחמיר ולהטיל עונשי מאסר בפועל, בגין עבירות איומים כלפי עורכי דין (רע"פ 3739/11 שמעון חייט נ' מד"י (27.5.11); ת"פ (ת"א) 3072/07 מד"י נ' חלילי (11.1.09). לעומת זאת, במקרים אחרים הוטלו עונשים קלים יותר, בהתחשב בנסיבות העבירה (ת.פ 53372-11-11 מד"י נ' ינקו (1.7.13);

לאור האמור, לנסיבות העבירה שבפניי קיימת חשיבות עליונה בבואי לבחון את חומרת האירוע ואת מידת אשמו של הנאשם.

בענייננו, הנאשם איים פעמיים בפני שכניו שהם לקוחותיה של גרושתו, כי יפגע בה ובבנם המשותף. איומים שכאלה הם בעלי חומרה. יתר על כן, הוכח במשפט כי האיומים הובאו לידיעת עורכת הדין.

מצד שני, עורכת הדין עצמה לא העידה במשפט, ונסיבות יחסיה עם הנאשם לא בוררו עד תום. מה שברור הוא כי

האיומים הבהילו עד מאד את המתלוננים (לקוחותיה), שמהירו להתלונן במשטרה.

מכלול הנסיבות מוביל למסקנה שמתחם העונש ההולם נע בין עונש הצופה פני עתיד, למספר חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים לנאשם

הנאשם נושא על שכמו עבר פלילי מכביד למדי. בשנת 1996 הורשע בשורת עבירות איומים, הטרדה והפרת הוראה חוקית, ונדון ל-6 חודשי מאסר בעבודת שרות. בשנת 1997 הורשע בעבירה של בעילה בכוח, ונדון ל-6 שנות מאסר. בשנת 2002 הורשע בשורה ארוכה ביותר של עבירות מרמה ונדון ל-36 חודשי מאסר.

העבר הפלילי יישקל לחומרא.

במהלך המשפט היתה התנהלות הנאשם מעוררת תהיות. כמובן, זוהי זכותו של הנאשם לבחור את דרך ניהול המשפט, אך יחד עם זאת הכפירה החד משמעית באישומים, לצד ההימנעות מחקירת העדים ושתיקת הנאשם, הותירו רושם בעייתי.

גם בשלב הטיעונים לעונש, התנהל הנאשם באופן תמוה. מחד, עלה מבקשות הדחייה שהוגשו כי חלה החמרה במצבו הבריאותי. מאידך, לא הוצגו כל מסמכים מסודרים לתמיכה בטענות, אף כי ניתנה ארכה לשם כך. בנוסף, עלה מדברי הנאשם כי אין המדובר במחלה חדשה, כך שלא ברור מה אירע לאחרונה, ומה המצב לאשורו.

מטעם הנאשם הוגשו שני מסמכים בעניין מצבו הרפואי, האחד הוא סיכום מחלה ללא תאריך, בו נכתב כי הגיע לטיפול בשל אבדן תחושה וחולשה בצד שמאל. הרופא רשם כי הנאשם נותן אמנזה חלקית בלבד, אינו משתף פעולה באופן מלא, ואין תיעוד מסודר לחלק מן המידע. המסמך השני הוא תעודה על ביקור במיון מיום 8.10.14, בה נרשמו מספר אבחנות כרוניות, שאינן ברורות עד תום. כמובן, לא ניתן ללמוד ממסמכים אלה על מצבו של הנאשם, ולא כלום.

ודוק, לא נראה שהנאשם אינו מבין את מצבו, מה גם שהיה מיוצג בכל שלבי ההליך. עלי להודות כי התקבל הרושם שהנאשם מגלה טפח ומסתיר טפחיים, ושיקוליו עמו במנעו את המידע מבית המשפט.

באין עיגון לטענות, אך מובן הוא שעמדת התביעה לא היתה מתחשבת ביותר.

גם על בית המשפט יקשה לגלות התחשבות של ממש בנאשם, לאחר שלא פעל לסייע לעצמו, אך אקח בחשבון את ההתרשמות שקיימת מחלה ברקע.

לא הובעה כל חרטה או בקשת סליחה מצד הנאשם, לא כלפי המתלוננים ולא כלפי עורכת הדין.

היות שהנאשם נמצא בלתי מתאים לעבודות שרות, ולנוכח חומרת העבירות, אין מנוס מהטלת מאסר בפועל.

אשר על כן אני גוזרת את העונשים הבאים:

2 חודשי מאסר בפועל.

6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים משחרורו, והתנאי הוא שלא יבצע עבירות איומים.

קנס כספי בסך 2,000 ₪, או 21 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד יום 1.3.17.

ניתן היום, כ"א טבת תשע"ז, 19 ינואר 2017, במעמד הצדדים.